

Jesús Manuel Manteiga, presidente de Africor Pontevedra

"Gustaríame manter unha directiva de consenso, non de votacións nin de maiorías"

Esta é a premisa da que parte Jesús Manuel Manteiga Claro (Vila de Cruces, 1969) para afrontar os vindeiros catro anos como presidente de Africor Pontevedra, cargo que ocupa desde o pasado mes de setembro. Visitámolo na súa granxa e charlamos con el sobre os proxectos que lle gustaría desenvolver durante o seu mandato. Tamén aproveitamos a oportunidade para dar un paseo polas instalacións e coñecer un pouco máis o seu día a día.

Gandería Manteiga SC é unha explotación familiar propiedade de Jesús Manuel Manteiga, a súa muller María Fe Rodríguez e as súas fillas Rocío e María. Está situada na parroquia de Oirós, no concello pontevedrés de Vila de Cruces.

Aínda que a tradición do vacún leiteiro xa viña dos pais de Jesús, a orixe da granxa sitúase en 1992, ano no que casan Jesús e María Fe e constitúen a sociedade. Nesa data, ademais, un problema de tuberculose detectado nunha campaña de saneamento obrigáos a sacrificar todos os animais –tiñan 13 vacas e 27.000 kg

de cota– e volver empezar de cero. Case trinta anos despois, o seu rabaño actual engloba 150 exemplares e 70 vacas en muxidura.

A gran transformación da gandería prodúcese en 2017 coa estrea dunhas novas instalacións e a robotización do muxido. Hoxe en día, nesta nave teñen as vacas en lactación, as secas e as xovencas a partir dun ano, pero, segundo nos conta o novo presidente de Africor Pontevedra, "a idea para un futuro non moi afastado, espero, é poñer o segundo robot e dedicar estas instalacións unicamente a vacas de leite".

A confortabilidade do novo fogar conseguiu que a produción do rabaño sufrise un incremento moi considerable, que Jesús sitúa en 10 litros vaca/día. A media actual está nos 40-42 kg vaca/día, cun 3,20-3,50 % de graxa (existe bastante variación entre o verán e o inverno) e un 3,30 % de proteína. O reconto celular mantense por debaixo das 250.000 cél./ml e a bacterioloxía, entre as 10.000 e as 20.000 ufc/ml.

Na Gandería Manteiga apostan por unha alimentación intensiva a base de millo, herba, palla e penso. Elaboran tan só dúas racións *unifeed*, unha para vacas de leite e outra para secas e xovencas. "A ración de produción vai variando en función das forraxes que teñamos en cada momento, pero, a día de hoxe, componse de 23 kg de silo de millo, 23 kg de silo de herba, 9 kg de penso e 1 kg de palla, máis o punteo de penso que reciben as vacas no robot, unha media de 5 kg", explica Jesús.

Ata que superan o ano de vida, a comida das xatas só inclúe herba seca e palla. A partir desa idade comezan a inxerir a ración de secas e xovencas, que si leva silo de herba. A mestura é a mesma para ambos os grupos porque o penso, que é o que varía, optan por dárlllelo á man.

No establo novo todos os animais dormen en cubículos; as camas son de carbonato con serraduras ou casca de arroz, dependendo do mercado e da época do ano. Sabedores de que este aloxamento non é o máis apropiado para as vacas secas, están buscando o xeito de telas fóra co fin de que poidan estirar as patas e mellorar o seu benestar. A súa idea é acondicionar as instalacións antigas e pasar para alí tanto as xovencas adultas como as secas con acceso ao exterior.

Respecto da recría lactante, o día que visitamos a granxa estaban montando unha amamantadora automática, coa que esperan reducir a carga de traballo nesta área.

Vista parcial das instalacións novas

Con Manteiga Shottle Luna, vaca gran campiona na Moexmu en 2018

O arrimador automático de comida permitiulles reducir o esforzo físico

En 2017 robotizaron o muxido

Con esa mesma idea foi tamén coa que instalaron o robot de muxido e mais o arrimador de comida. Transcorridos tres anos tras o cambio, Jesús asegura que o conseguiron: “En traballo físico gañamos moitísimo. Certo é que co robot sempre tes que estar pendente por se te chama, e dálle igual que sexan as dúas, as tres ou as cinco da mañá. Agora, a comodidade que che dá tamén é outra”.

Dispoñen dunha base territorial de 50 hectáreas; en 24 fan rotación de millo no verán cunha mestura de veza-avea no inverno e no resto sementan herba. Os labores do campo repártenos: das tarefas máis habituais encárganse eles, pero o arado das terras, a sementeira do millo e mais o ensilado prefiren contratárllelo á cooperativa Cobideza, á que están asociados dende hai moitos anos.

Un dos problemas aos que se enfronta esta explotación pondevedresa é a dificultade que teñen moitas femias para acadar a preñez. Así o manifesta Jesús, que tampouco sabe a que se pode deber esta situación nin como atallala. A media de IA/preñez nas xovencas é de 2,2 e nas vacas, de 2,7.

Desde hai xa máis dun ano están xenotipando todas as femias que nacen na granxa para ser máis eficientes na selección xenética. Deste xeito elixen as xovencas cos mellores índices para sacarllas embrións no canto de practicarllas unha inseminación tradicional, para a que se decantan, cada vez máis, por semente sexado. Ás vacas, os celos detéctallelos o robot, mentres que nas xovencas a detección é visual.

En canto á xenética do rabaño, teñen dúas liñas claramente diferenciadas. “Temos unha liña, que é a que máis utilizamos, equilibrada en canto a leite, graxa, proteína, bos caracteres funcionais, patas e ubres, e logo temos outra máis pequena que é extrema a tipo e que é, como eu lle chamo, para un *hobby*, pois, ao igual que uns van de caza, a nós gústannos os concursos e ter animais bonitos”, declara. O servizo de acoplamentos préstallelo Africor Pontevedra.

Decántanse por touros xenómicos na maior parte dos casos. Arredor dun 70 % adoitan mercalos en Xenética Fontao e o 30 % restante ten procedencia americana e canadense. A media ICO dos seus animais é de 2.775 puntos e a cualificación morfolóxica, de 84,19. ►►

► “TANTO NA PROVINCIA COMA NO RESTO DE GALICIA TEMOS UNS TÉCNICOS MOI BOS, DOS QUE SE PODE FIAR CALQUERA”

O leite véndenllo a Cobideza, que actúa como primeiro comprador, e de aí vai para Reny Picot, exceptuando unha pequenísima parte que se destina á queixería da cooperativa. Do prezo, Jesús prefere non falar, pois afirma que “sempre é malo” e que “hai cousas que é mellor non saber”.

Aínda así, o presidente de Africor Pontevedra non perde a ilusión nin as esperanzas dun futuro mellor: “A min gústanme as vacas. Non estou contento co prezo do leite, pero teño a gran sorte de traballar no que me gusta”. De aí o seu proxecto de dobrar a explotación e conseguir máis terras para ser autosuficientes en produción forraxeira.

Respecto da paixón desta familia gandeira polos concursos morfolóxicos, só esperan que a situación sanitaria mellore e se poidan retomar estes eventos que tantas alegrías lles teñen dado. No seu palmarés figuran títulos como o de vaca gran campiona en Feiradeza e na Moexmu, o de mellor criador etc. “Todos dicimos que o importante é participar, pero, evidentemente, a todos nos gusta gañar. Para nós, que somos unha gandería pequeniña, que empezamos na xenética o outro día, coma quen di, temos a sorte de ter uns animais que están aí, unhas veces máis adiante e outras máis atrás, pero intentamos que non sexan sempre os últimos”, conclúe Jesús.

A comezos de setembro asumía a presidencia de Africor Pontevedra tras a renovación da Xunta de Goberno. Satisfeito co novo cargo?

En principio estás contento. Sempre é un orgullo que os compañeiros te elixan a ti para un cargo así, pero tamén che pesa a responsabilidade, intentar facelo o mellor posible e facelo ben para todos.

Con que expectativas asume este mandato?

Gustárame acabar algún proxecto pendente que quedou da anterior lexislatura, como a unificación das africanos, e despois intentar ser un referente leiteiro da provincia e de Galicia. Tamén me gustaría conseguir que sexamos un pouco máis visibles como sector e facerlle ver á sociedade que non somos tan malos como se nos pinta con respecto ao medio ambiente, senón que intentamos coidalo o máximo posible.

Por outra banda, eu penso que o control leiteiro xa se está facendo realmente ben. Sempre haberá aspectos que se poidan mellorar, quizais testar un pouco máis os equipos de muxido de xeito aleatorio por se hai algún que non coincida cos datos, máis que nada por transmitir confianza e seguridade no que estamos facendo, pero certo é que tanto na provincia coma no resto de Galicia temos uns técnicos moi bos, dos que se pode fiar calquera.

Nestes tempos que corren a información é poder, entón trátase de sacarlles ás mostras do leite o máximo rendemento posible para que cada gandeiro teña a máxima información que poida na súa granxa.

Á parte do Control Leiteiro Oficial, que outras prestacións lles ofrece Africor Pontevedra aos seus socios?

Actualmente dispoñemos dun técnico de apareamentos que acode ás explotacións unha ou dúas veces ao ano para acoplar os animais e tamén ofrecemos un servizo de alimentación. En temas de asesoramento estamos un pouquiño máis verdes, pero intentamos axudar ao gandeiro en todo o que podemos.

Cantos controladores operan na actualidade en Africor Pontevedra e en que consiste o seu traballo?

Temos once técnicos controladores que visitan as granxas para recoller e certificar datos: cantidade de leite producida, calidades, partos... Tamén se encargan de dar de alta os animais en Conafe pero, sobre todo, informatizar datos e verificar que son correctos.

Que papel xogan as africanos nun contexto de explotacións cada vez máis modernizadas e con tecnoloxías que lles achegan aos gandeiros unha gran cantidade de datos? ►►

Kiwi

KINGBOY x SNOWMAN x BAXTER

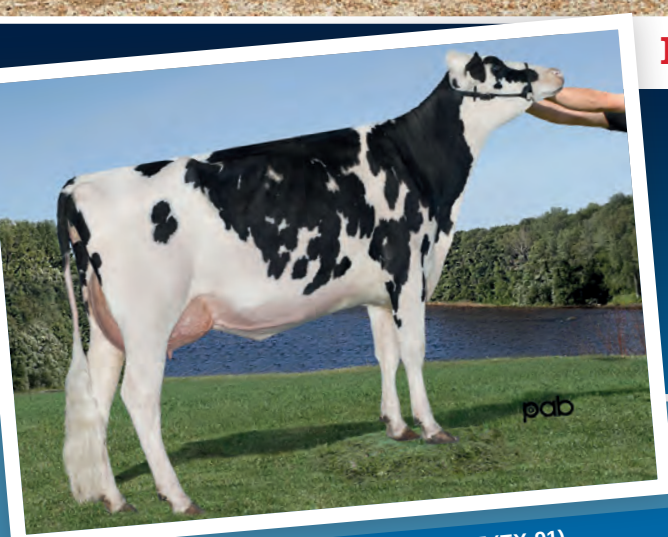

(NOVEDAD)

Wolfhard Schulze

A-L-H KINGBOY AQUARIUS ET (VG-87) Hermana completa de KIWI

GEN-I-BEQ SNOWMAN AKILIA ET (EX-91)

KIWI: el valor seguro de un líder a2a2

- Altas producciones con muchísima grasa.
- Extraordinarias ubres y muy buenas patas.
- Vacas longevas y resistentes a las mamitis.
- De una familia de vacas de ensueño: KHW Goldwyn Aiko EX-91 y Durham Altitude EX-95.

ESCOLMO, S.L.

Distribuidor para Galicia y Asturias
Rúa Magnolia, 80, bajo
27003 LUGO
Tfno. (+34) 982 217 633
Fax (+34) 982 213 144
e-mail: escolmo@gmail.com

aberekin

Alta fertilidad
Genética de Confianza

www.aberekin.com

COMPOSICIÓN DA XUNTA DIRECTIVA DE AFRICOR PONTEVEDRA**Presidente:** Jesús Manuel Manteiga Claro (Gandería Manteiga SC, Vila de Cruces)**Vicepresidente:** Manuel Villaverde Salgueiro (A Cova SC, Forcarei)**Tesoureiro:** Jesús María Montes Vázquez (Casa do Rei SC, Rodeiro)**Secretario:** Paulino González Fernández (SAT Os Herdeiros, Silleda)**Interventor:** Esteban Gestoso Bello (Gandería Gestoso SC, A Estrada)**Vogal 1:** Gustavo Iglesias Méijome (Gandería Iglesias-Ferradás SC, Lalín)**Vogal 2:** Miguel Madriñán Albor (SAT Carballeiras, Lalín)**► “A FIABILIDADE XENÓMICA DUN ANIMAL QUE NON ESTEA EN CONTROL LEITEIRO É MOI POUCA”**

O labor da Africor, baixo o meu punto de vista, é estar ao lado do gandeiro para o que necesite: información, axuda... É unha figura de apoio e de seguranza que ten que ter aí sempre ao seu carón.

Existe algún servizo que estean demandando os socios e que teñan previsto ofrecer?

De momento imos ser prudentes. Aínda non tivemos ningunha asemblea formal de directiva e sería moi arriscado comentar algunhas cousas sen consensualas antes; de feito, gustaríame manter unha directiva de consenso, non de votacións nin de maiorías. A min non me gusta decatarme do que pasa na miña casa polas redes sociais e creo que aos meus compañeiros tampouco lles gustaría.

Cal debe ser o papel das africores na actual era xenómica?

Ou eu estou mal informado ou a xenómica baséase en datos. Se non hai datos de recollida, a proba xenómica non ten fiabilidade, pois, precisamente, a súa fiabilidade radica nos datos da nai, das avoas, do pai, dos avós e de todo o demais. A fiabilidade xenómica dun animal que non estea en Control Leiteiro é moi pouca.

Eu creo que hai que buscar un equilibrio entre o que vén de fóra e o que temos aquí, pois non todo o de fóra é tan bo nin o noso é tan malo.

A colaboración das africores no desenvolvemento de concursos morfolóxicos é un tema que xera moita diversidade de opinión en-

tre os socios. Cal é a súa posición ao respecto?

Evidentemente, eu creo que se deben organizar actividades. A min gústanme os concursos, pero non só o que é a competición en si. O concurso debe valer para algo máis que para que gañe unha vaca; debe servir para comparar os nosos animais cos dos demais, porque na nosa casa sempre son moi bos ata que chegan á pista e se ven cos outros.

Certo é que aquí os concursos están perdendo moito auge, pero por moitos motivos. Os gandeiros cada vez teñen máis traballo nas súas explotacións e asistir cos animais ben preparados require moito esforzo previo na casa, pois estes certames profesionalizáronse moito e cando un rapaz novo chega alí e ve que as súas vacas non están ao mesmo nivel que as dos outros, desánimase un pouco. Hai outras zonas de España onde estas competicións teñen bastante máis relevancia, ou sexa, que algo estaremos facendo nós mal, e falo tanto de gandeiros como de asociacións. Refirome a que hai que facer concursos, pero tamén son necesarias as escolas de xuíces e outras actividades para que a xente coñeza o campo. Remítome ao que falaba antes de que o campo non é tan malo, que o campo fai falta, que somos os mellores cortallumes que hai...

Desde Africor Pontevedra agora tamén lle prestan o servizo de Control Leiteiro a Africor Ourense. Neste sentido, teñen previsto acometer algún cambio na estrutura organizativa?

En principio non vai haber ningún cambio substancial, aínda que si se poidan producir algúns cambios pequenos debido a esta nova circunstancia, pero non hai nada falado.

A diminución de ganderías implica unha redución do número de socios que sustentan as africores. Pode estar en perigo a viabilidade destas entidades? Cal sería a solución?

A solución depende moito doutras cousas que non son case temas de Africor. Eu non dubido que a principal causa da desaparición das granxas é o prezo do leite. Sen prezo ninguén queda, ou sexa, ninguén que pense algo con lóxica inviste un millón ou un millón e medio de euros, que é o que se precisa para calquera explotación medianamente moderna entre unha estabulación, un sistema de muxido, unhas terras e unhas vacas, para sacar un salario como o que sacamos e estar 365 días ao ano.

No ano 1988 eu xa vendía leite e facíámolo a 60 pesetas, que serían 36 céntimos hoxe. A nós que nos dean a metade do que subiu o IPC nestes anos e que garden as famosas subvencións que sempre nos botan en cara. Eu sempre digo que, se queres acabar cun sector, subvenciónao! Se nos pagasen ben o leite e puidésemos vivir dignamente disto, a situación cambiaría.

Respecto á pregunta, aínda que cada vez somos menos granxas, tamén é certo que fan falta menos técnicos, os muxidos son cada vez máis grandes e, como unha parte do traballo de Africor se cobra en función do número de vacas que ten cada un, pois imos tirando.

No mandato anterior anunciouse a posibilidade de fusionar as catro africores galegas e mais Fefriga. En que punto se atopa este proxecto? Apoiaría vostede a fusión?

Como xa dixen antes, a nosa idea é intentar a fusión. Na lexislatura pasada non se avanzou moito no tema pola proximidade das eleccións nas africores e en Fefriga e decidimos esperar a que se formasen as novas directivas para que eles tomasen as rendas. Non lles iamos deixar a medio facer algo que logo os que entrasen de novo, ao mellor, non quixesen. ■